

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — OKTATÁS

Pedagógusoknak

Párkapcsolati és családi erőszak az oktatásban

Jelzési kötelezettség · Gyerek mint tanú · Online erőszak · ⚠️ **Magas kockázat**

A pedagógus azon kevés szakemberek egyike, aki napi rendszerességgel találkozik a gyermekkel, és észreveheti a viselkedésváltozásokat.

A jelzés nem vádaskodás. Nem kell bizonyosság — jelzési kötelezettség áll fenn.

01

MIÉRT FONTOS?

- A pedagógus azon kevés szakemberek egyike, aki napi rendszerességgel látja a gyermeket és észreveheti a változásokat.
- A gyermek viselkedésváltozása fontos jelzés lehet az otthoni helyzetről. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- A jelzési kötelezettség jogszabályi kötelezettség, és nem kötött bizonyossághoz. [\[1997. évi XXXI. tv., 17. §\]](#)
- A párkapcsolati erőszak jelenléte a háztartásban kiemelt gyermekvédelmi szempont. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Az online erőszak és zaklatás egyre elterjedtebb formája a gyermekeket érő bántalmazásnak. [\[NSPCC\]](#)
- A tanulmányi teljesítmény hirtelen visszaesése és a koncentrációs nehézségek összefügghetnek traumával.

A jelzés nem vádaskodás — hanem gyermekvédelmi kötelezettség. A nem jelzés mulasztás lehet. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)

02

MIRE FIGYELJEK?

A GYEREK JELEI

- Visszahúzódó viselkedés, szorongás, láthatóan feszült. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- Hirtelen viselkedésváltozás — agresszió vagy ellenkezőleg: teljes visszahúzódás.
- Tanulmányi teljesítmény visszaesése, koncentrációs nehézségek.
- Korai felelősségvállalás, szülő-szerep felvétele.
- Fizikai jelek: sérülések, rendszeres hiányzások. [\[WHO\]](#)
- Szélsőséges érzelmi reakció egyes témákra vagy szülő megemlítésére.

A BÁNTALMAZOTT SZÜLŐ JELEI

- Látható sérülések, rendszeres magyarázat nélküli hiányzás. [\[WHO\]](#)
- Szülői értekezleten vagy fogadóórán visszahúzódó, szorongó megjelenés.
- A partner kíséri, vár kint, figyeli az időpontot.
- Gazdasági kiszolgáltatottság jelei. [\[EU 2024/1385\]](#)

A gyermek viselkedésváltozása fontos jelzés lehet az otthoni helyzetről — nem minden esetben iskolai probléma. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)

03

MIT KÉRDEZZEK?

Rövid · Biztonságos · Nem vádló · Négy szemközt

A gyerekek:

- Hogy érzed magad mostanában?
- Van valami, ami aggaszt vagy ami miatt szomorkodol?
- Van otthon valaki, akihez bármikor fordulhatsz?
- Láttál vagy hallottál otthon olyat, amitől megijedtél?

A szülőnek (fogadóórán, négy szemközt):

- Aggaszt, hogy a gyerek mostanában visszahúzódóbb — észlelt-e valami változást otthon?
- Biztonságban érzi magát otthon? És a gyermekét?

A biztonságos meghallgatás érdekében törekedj arra, hogy a gyanúsított szülő ne legyen jelen.

04

MIT TEGYEK?

- Jelzés az iskolai gyermekvédelmi felelősnek — ez az első lépés. [\[1997. évi XXXI. tv., 17. §\]](#)
- Ha nincs iskolai felelős vagy azonnali veszély áll fenn: közvetlen jelzés a gyermekjóléti szolgálatnak. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Dokumentálj — dátummal, konkrét megfigyelésekkel, idézetekkel.
- Ne nyomozz — ne kérdezz részleteket, ne konfrontálj szülővel.
- Online zaklatás esetén: screenshot, dátum, platform dokumentálása. [\[NSPCC\]](#)
- Biztosítsd a gyerek számára, hogy van kivel beszélni az iskolában.

A pedagógusnak nem kell befejezett büntetést látnia. A gyanú jelzése elegendő — és jogszabályi kötelezettség. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)

05

ONLINE ERŐSZAK AZ ISKOLÁBAN

- Cyberbullying, szexuális zaklatás, képmegosztás beleegyezés nélkül — egyre elterjedtebb. [\[NSPCC\]](#)
- Az online erőszak következményei súlyosak lehetnek, és jelentős pszichés károkat okozhatnak.
- A gyerekek ritkán jelzik önként — szégyenérzet, félelemből hallgatás.
- Szülői kontroll és digitális erőszak: a szülő is elkövethet online zaklatást a gyermekeken keresztül. [\[EU 2024/1385\]](#)

Ha a gyerek online zaklatásról számol be: hallgasd meg ítélet nélkül, dokumentálj, jelezz.
[\[NSPCC\]](#)

06

MIT NE TEGYEK?

- ✗ "Biztos otthon nincs semmi baj — jól nevelt gyerek."
- ✗ "Nem az én dolgom — ez szülői ügy."
- ✗ "Mégvárom, amíg biztos vagyok benne."
- ✗ "Megkérdezem a szülőt, hogy mi van otthon."
- ✗ "A gyerek dramatizál."
- ✗ "Egy ilyen jó családból nem lehet probléma."
- ✗ "Majd megoldódik magától."
- ✗ "Biztos az iskolában van valami gond."

07

MAGAS KOCKÁZAT — AZONNALI CSELEKVÉS

AZONNALI JELZÉS SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- A gyerek fizikai bántalmazásra utaló jeleket mutat. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Fojtogatás a háztartásban — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése. [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- A gyerek halálos fenyegetésről számol be.
- Fegyver jelenléte a háztartásban. [\[EU 2024/1385\]](#)
- A gyerek nem mer haza menni. [\[EU 2024/1385\]](#)
- Súlyos online zaklatás, önkárosítás jelei.

A fojtogatás a nemzetközi kutatások szerint a későbbi súlyos vagy halálos erőszak egyik legerősebb kockázati indikátora. [\[Campbell et al. 2003\]](#)

08

SZAKMAI HÁTTÉR

Jogszabályok

1997. évi XXXI. tv. – 17. §	Jelzési kötelezettség — kötelező magyar jog.
EU 2024/1385	Gyermekevédelem, coercive control, digitális erőszak, áldozatvédelem.
Isztambuli Egyezmény	Gyermekevédelmi és oktatási kötelezettségek — nemzetközi standard.
CEDAW GR35	Állami kötelezettség a gyermekek és nők védelmében.

Trauma és egészségügyi iránymutatások

SAMHSA TIP 57	Trauma tünetek gyerekeknél — felismerés, viselkedésváltozás, következmények.
WHO – Responding to IPV	Gyerekekre gyakorolt hatások, egészségügyi jelek, first-line support.

Online erőszak[NSPCC – Online Abuse Guidance](#)

Cyberbullying, online zaklatás, iskolai teendők.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

09**SEGÍTSÉG — ELÉRHETŐSÉGEK**

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közp. (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81
Iskolai gyermekvédelmi felelős	Intézményi kapcsolat

A pedagógus nem az erőszak feltérképezője — hanem a segítségnyújtási lánc kritikus szereplője.

ETIKUS MUNKAHELY PROGRAM
etikusmunkahely.hu